

Identitate etnoculturală. Conștiință națională și afirmare universală, Prof. dr. Corneliu Bucur

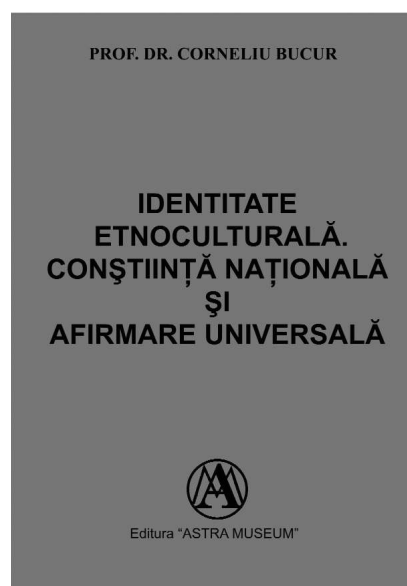
Daniela MUNTEAN

Sibiu,
Editura
"ASTRA
MUSEUM",
2006

Anul 2005 a fost un an de sărbătoare pentru Muzeul "ASTRA", în acest an sărbătorindu-se prin Centenarul Muzeului "ASTRA", un veac de etnomuzeologie sibiană (1905-2005). Ca temă centrală a manifestării s-a aflat Identitatea culturală. Cunoaștere și reprezentare muzeală în secolul XX. Volumul Identitate etnoculturală. Conștiință națională și afirmare universală, apărut ca urmare a dezbaterii acestei teme, reprezintă esența a tot ceea ce a împlinit și dorește, în continuare, să îplinească directorul general al Muzeului "ASTRA" (autorul volumului de 367 pagini), valorificând civilizația populară românească, adică însuși fundamentul identității noastre etnoculturale.

Structurat pe șase capitole mari (Cap. I. Știința, cu subcapitolele: Civilizația populară – chintesență a identității etnoculturale, Patrimoniul cultural, Muzeul "ASTRA", Articole privind sistemul ocupațional, Cap. II: Interviuri, Cap. III: Proiecte și memorii, Cap. IV: Educație și turism, Cap. V: Articole pentru Jurnalul virtual, Cap. VI: Articole de presă), volumul captivează prin multitudinea aspectelor surprinse, de la problemele științifice, la cele memorialistice, jurnalistice și cele privind proiectele de viitor.

Autorul începe volumul prin contrapunerea a două paradigme muzeale exprimând obiectivele politice și filozofica culturală ale secolelor XX și XXI. Dacă la începutul secolului XX, paradigma socio-culturală europeană era aceea a cunoașterii și prezentării "identităților naționale", impusă de imperativul politic al destrămării imperiilor și ca o consecință a desăvârșirii unității naționale (formării statului unitar român la 1 dec. 1918),

ceea ce a conferit, și "Muzeului Asociațiunii", fondat la Sibiu în 1905, un puternic caracter național, la început de secol XXI, paradigma culturală s-a schimbat, ea devenind redefinirea identităților etnocultural-europene, în contextul comparativ al diversității etnocultural-europene. Problema identității culturale a fiecărei națiuni și comunități etnografice a redevenit, în noul context istoric, al formării unității politico-administrative și economico-financiare a Uniunii Europene, în contextul general al globalizării accelerate a valorilor de civilizație, supremul obiectiv cultural al popoarelor și statelor lumii.

În aceste condiții, de ev nou, etnomuzeologia românească ambiționează, după opinia autorului, să se ridice la nivelul marilor provocări ale epocii, elaborând programe și strategii ambițioase, vizând o nouă proiecție

muzeală, având ca temă centrală, descifrarea, în plan național și internațional a valorilor proprii, deosebitoare de cele comunitar-europene, ale culturilor de tip tradițional și ale civilizației populare tradiționale din România, stabilirea și ilustrarea propriei identități etnoculturale din perspectivă comparativ europeană.

Pentru instituția cu vocație protagonistă în plan european, care este Complexul Național Muzeal "ASTRA", beneficiind și de șansa deosebită ca Sibiul să devină, în 2007, Capitală Culturală Europeană, alături de Ducatul Luxemburg, identitatea etnoculturală reprezintă supremul obiectiv al României, din perspectiva integrării europene, mai ales sub aspectul cunoașterii și reprezentării acestei identități datorită cercetării interdisciplinare a fenomenelor și unei proiecții moderne, de esență fenomenologic-culturală și diacronic-istorică, în cadrul celui mai original proiect muzeal al României, care este Muzeul "ASTRA".

Volumul de față se dovedește a fi (prin prestația remarcabilă a autorului lucrării, om de știință, manager de muzeu, un erudit pedagog al națiunii) o încununare a împlinirilor dobândite de Muzeul "ASTRA", după o sută de ani de la întemeiere, pe un drum presărat cu greutate dar și cu speranțe, ajungând să convingă chiar și UNESCO, în materie de tradiții ale tehnicii populare românești, prin aprobarea instituirii "premiului internațional pentru patrimoniul tehnic", <Dumbrava Sibului>.

Se dovedește, astfel, că România este deținătoarea unui patrimoniu tehnic de o bogăție și diversitate fascinantă, ceea ce permite introducerea legitimă și documentată, alături de "mărcile" sale tradiționale, a celei de "tehnică" (civilizația tehnică populară), expresie atât a supraviețuirilor miraculoase ale arhetipurilor tehnice cu obârșii milenare dar și a multiculturalității care a fecundat și emancipat geniul tehnic popular autohton.

Volumul apare într-un moment istoric revolut al evoluției spre democrație a țării noastre, în preajma integrării sale în Uniunea Europeană. El formulează, în mod temerar și vizionar, două teze care se constituie în abecisa și ordonanța sistemului ce definește înseși strategiile fundamentale ale statului român, din momentul integrării: edificarea conștiinței naționale a românilor prin compararea cu valorile celorlalte culturi europene și ofensiva afirmării valorilor etnoculturale românești, în plan universal.

Demersurile autorului volumului, prof. univ. dr. Corneliu Bucur, pe toate planurile (a se vedea memoriile sale, a se citi interviurile sale din anul 2005, provocările și analizele sale din presă, a se parcurge materialele din "Jurnalul virtual" – o premieră absolută în muzeologia "scrisă" românească) exprimă manifestarea "polivalentă", "policromă" și ofensivă a unei conștiințe vii și puternice a cetății, modelul - considerăm noi – exemplar, de manifestare, în acești ani ai tranziției, a unui om de știință și de cultură ce se simte chemat (și pregătit) să-și exprime public opiniile, să evidențieze problemele (culturii), să caute soluții de rezolvare a lor, să demoleze sau demobilizeze obtuzități și

---

rigidități, să catalizeze energii, să proiecteze “viitorul”.

Așadar, o carte cu totul specială care se citește “cu sufletul la gură”, sau “pe nerăsuflăte”, în care realitățile sunt spuse deschis, onest, direct (fără subterfugii, și false umilințe), o carte

scrisă din tranșeele muzeografiei cotidiene, dar și din aula universitară, deopotrivă pentru toți membrii societății, cât și pentru elita politică, culturală și administrativă a țării.